

NOT: İnşaat teknikerinin mühendis kadrosuna ait yetkileri kullanıp kullanamayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-6798531

05/07/2023

Konu: İnşaat Teknikerinin Mühendis Kadrosuna
Ait Yetkileri Kullanıp Kullanamayacağı

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.04.2023 tarihli ve E-60067249-869-5611 sayılı yazınız.

Başkanlığınızda inşaat teknikeri olarak çalışmakta olan personelin mühendislik unvanını ihraz etmesi nedeniyle söz konusu kadroya ait iş, işlem ve yetkileri kullanıp kullanamayacağı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36-A/12-d maddesinde, "*Memuriyette iken veya memuriyetten ayrılarak (87 nci maddeye tâbi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi tahsile ara vermeden başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak kaydıyla, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademesine memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamı her yıl bir kademe, her üç yıl bir derece hesabıyla ilave edilmek suretiyle bulunacak derece ve kademeye yükseltirler.*" hükmü ile 152 nci maddesinde, "*... Ancak, Teknik Hizmetler Sınıfına ait kadrolarda görevli olup da, bu görevleri ile ilgili olmayan bir üst öğrenimi bitirenler için önceki öğrenim durumlarına ait tazminat oranları esas alınır...*" hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, "*Kurumların teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına ait kadrolarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirenlere, cetvellerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere, kariyerleri (mesleki üst öğrenimleri) esas alınarak zam ve tazminat ödenir. Kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarından bir kadroya atanılamayacak herhangi bir üst öğrenimi bitirenlere ise bitirdikleri üst öğrenimden dolayı zam ve tazminat ödenmez.*" hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinde ise, "*Kararın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde de belirtildiği üzere, kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunan personelden, buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirerek, diploma veya çıkış belgelerini kurumlarına ibraz edenlere, intibak işlemlerinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, belgelerin kuruma ibrazını takip eden ay başından geçerli olmak üzere, ita amirlerinden alınacak ödeme onayı ile, cetvellerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere bitirilen aynı sınıfla ilgili mesleki üst öğrenimin karşılığı olan zam ve tazminatlar ödenecek, bunlar için ayrıca yıl içinde kontrol işlemi yapılmayacaktır.*"

Sağlık ve teknik hizmetler sınıflarında yer alan personelin bitirdiği üst öğrenimin mesleki bir üst öğrenim olup olmadığı hususu, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca alınan Yükseköğretim Kurulu kararlarına istinaden tespit edilecektir." açıklamasına yer verilmiştir.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 17/6/2021 tarihli ve E:2020/1618, K:2021/1245 sayılı Kararında ise, "657 sayılı Kanun'un 152. maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlar İlişkin 17/04/2006 tarih ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın yukarıda metnine yer verilen 4. maddesinin 1. fıkrasının (e) bendinde, teknik hizmetler sınıfında görev yapanlara ödenecek zam ve tazminatlarda kariyerlerinin esas alınması için gereken şartın buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirmek olduğu görülmektedir." denilmiştir.

Yine, 2/7/2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin;

8 inci maddesinde, "(1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır:

a) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak.

b) 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak." hükmü,

9 uncu maddesinde,

"(1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

a) Mühendis, ...kadrolarına atanabilmek için;

1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olmak,

2) Öğrenim durumu itibarıyla atanacağı kadro unvanını ihraz etmiş olmak,..." hükmü,

10 uncu maddesinde ise, "(1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu kararının birlikte değerlendirilmesi neticesinde, meslek yüksekokulu inşaat teknikerliği bölümü üzerine Düzce Üniversitesi Teknoloji Fakültesi İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun olan ilgilinin;

- İntibakının yapılması gerektiği,

- Zam ve tazminatlarının mühendis kadrosu dikkate alınarak belirleneceği,

- Mühendis kadrosuna atanmadığı sürece ek göstergesinin ve 375 sayılı KHK'ya göre ödenen ek ödemenin tekniker kadrosu üzerinden verilebileceği,

- Açılacak unvan değişikliği sınavına girerek başarılı olması halinde mühendis kadrosuna atanabileceği,

Değerlendirilmektedir.

Öte yandan, 14/07/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86 ncı maddesinde, "Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir.

Bir görevin memurlar eliyle vekaleten yürütülmesi halinde aylıksız vekalet asıldır.

Ancak, ilköğretmenliği (Yaz tatili hariç), tabiplik, dış tabipliği, eczacılık, köy ve beldelerdeki ebelik ve hemşirelik, mühendis ve mimarlık, veterinerlik, vaizlik, Kur'an kursu öğreticiliği, imam-hatiplik ve müezzin-kayyımlığa ait boş kadrolara Maliye Bakanlığının izni (mahallî idarelerde izin şartı aranmaz) ile, açıktan vekil atanabilir.

Aynı kurumdan ayrılmalar dolayısıyla atanan vekil memurlara vekalet görevinin 3 aydan fazla devam eden süresi için, kurum dışından veya açıktan atananlarla kurum içinden ilköğretmenliğine atanan öğretmenler ile veznedarlık görevine atananlara göreve başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı ödenir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan veteriner hekim veya hayvan sağlık memurları, veteriner hekim veya hayvan sağlık memuru bulunmayan belediyelerin veterinerlik veya hayvan sağlık memurluğu hizmetlerini ifa etmek üzere bu hizmetlerle ilgili kadrolara vekalet aylığı verilerek suretiyle atanabilirler.

Yukarıda sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekaleten gördürülebilir.

Bu Kanuna tabi kurumlarda, mali, nakdi ve aynı sorumluluğu bulunan saymanlık kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara işe başladıkları tarihten itibaren vekalet aylığı verilmek suretiyle memurlar arasından atama yapılabilir.

Açıktan vekil olarak atanarlara, bir yılda yirmi günü geçmemek üzere çalıştıkları her ay için iki gün yıllık izin verilir. Bu iznin kullanımında, bir sonraki yıla devredilme hâli dışında Devlet memurları için öngörülen hükümler uygulanır." hükmü ile "İkinci görev verilecek memurlar ve görevler" başlıklı 88 inci maddesinde, "Bu Kanuna tabi kurumlarda çalışan Devlet memurlarına esas görevlerinin yanında;

A) Özel kanunlarla, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle veya bunların verdiği yetkiye dayanılarak memurlara gördürülmesi öngörülen sürekli hizmetler,

B) Mesleki bilgisi ile ilgili olarak, hizmet olanakları elverişli bulunmak ve atamaya yetkili amir tarafından uygun görülme şartıyla;

1) 87 nci maddede yazılı kurumların tabiplikleri, dış tabiplikleri, eczacılıkları, kimyagerlikleri, veterinerlikleri, avukatlıkları ile Adli Tıp Kurumu Uzmanlıkları,

2) Asıl görevlerinin bulunduğu bucak, ilçe ve zorunlu hallerde iller belediyelerinin yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar ve mimarlarca yürütülmesi gereken teknik hizmetleri,

İkinci görev olarak verilebilir.

Asıl görevlerinin yanında;

a) Tabiplere; il ve ilçe sağlık müdürlüğü, il sağlık müdür yardımcılığı, halk sağlığı müdürlüğü, halk sağlığı müdür yardımcılığı, sağlık grup başkanlığı, baştabiplik, baştabip yardımcılığı ile il sağlık ve halk sağlığı müdürlüklerinde ilgili mevzuatı uyarınca tabipler tarafından yürütülmesi öngörülen şube müdürlükleri,

b) Dış hekimlerine ve veterinerlere, meslekleri ile ilgili baştabiplik,

c) Veteriner, dış hekim ve eczacılara; baştabip yardımcılığı,

d) Öğretmenlere; okul ve enstitü müdürlüğü, başyardımcılığı ve yardımcılığı görevleri, ikinci görev olarak yaptırılabilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde, "Türkiye Cumhuriyeti hududları dahilinde mühendislik ve mimarlık unvan ve salahiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birini haiz olmaları şarttır:

a) Mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren Türk yüksek mekteplerinden verilen diplomalar;

b) Programlarının yüksek mühendis veya mimar mektepleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebi yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfiikan verilecek ruhsatnameler;

c) Türk Teknik Okulu mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar;

d) Programlarının Türk Teknik Okulu Mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfiikan verilecek ruhsatnameler." hükmü ile 7 nci maddesinde, "1 inci maddede belirtilen diploma veya ruhsatnamelerden birine haiz olmayanlar Türkiye'de mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamazlar, imzalarla sanat icra edemezler, bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar." hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde;

- İnşaat teknikeri kadrosunda bulunan ilgilinin, mühendis kadrosuna ait iş, işlem ve yetkileri kullanabilmesi ancak vekâleten atanma suretiyle mümkün bulunduğu,

- 657 sayılı Kanununun 88 inci maddesinde ikinci görev verilebilmesi için tahdidi olarak sayılan haller göz önüne alındığında ilgilinin mühendis kadrosunda yer almaması nedeniyle ikinci bir görev verilebilmesinin mümkün bulunmadığı,

- İlgilinin "mühendis" kadrosunda görev yapması ve 3458 sayılı Kanun gereğince inşaat mühendisi unvanı ile sanatını icra etmesi için unvan değişikliği sınavı yoluyla mühendis kadrosuna atanması gerektiği,
mütalaa edilmektedir.
Bilgilerini rica ederim.

.....
Bakan a.
Yerel Yönetimler Genel Müdürü